

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

3:dje årg.

Den 27 Oktober 1901

N:r 4

Återgiftvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Adolf Fredrik Robert Almström* (med 1 porträtt). *De blindas undervisning* (med 1 illustration). *Johan August Malmström †*. *Tvenne porträtt för dagen* (med 2 porträtt). *Professor August Malmström i sin atelier* (med 1 illustration). *Nar "Antarctic" afseglade* (med 4 illustrationer). *Den svenska sydpolsexpeditionens män* (med 1 illustr.). *Konung Alfonso XIII af Spanien* (med 2 illustr.). *Den senaste fursliga förlofningen* (med 2 porträtt). *Konflikten mellan kajsar Wilhelm och staden Berlin* (med 3 illustrationer). *Den nye emiren* (med 1 porträtt). *Theodor Mommsen* (med 1 porträtt). *Professor Virchow hyllas i tyska deputeradekammaren* (med 1 illustration). *Fiskar-Olle*. *Originalberättelse för HVAR 8 DAG af Erland Bratt*. *Den stora silfvertackan i Sula* (med 1 illustr.). *Ett hotadt klosterminne* (med 1 illustration) *Veckans porträttgalleri* (med 18 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1901.

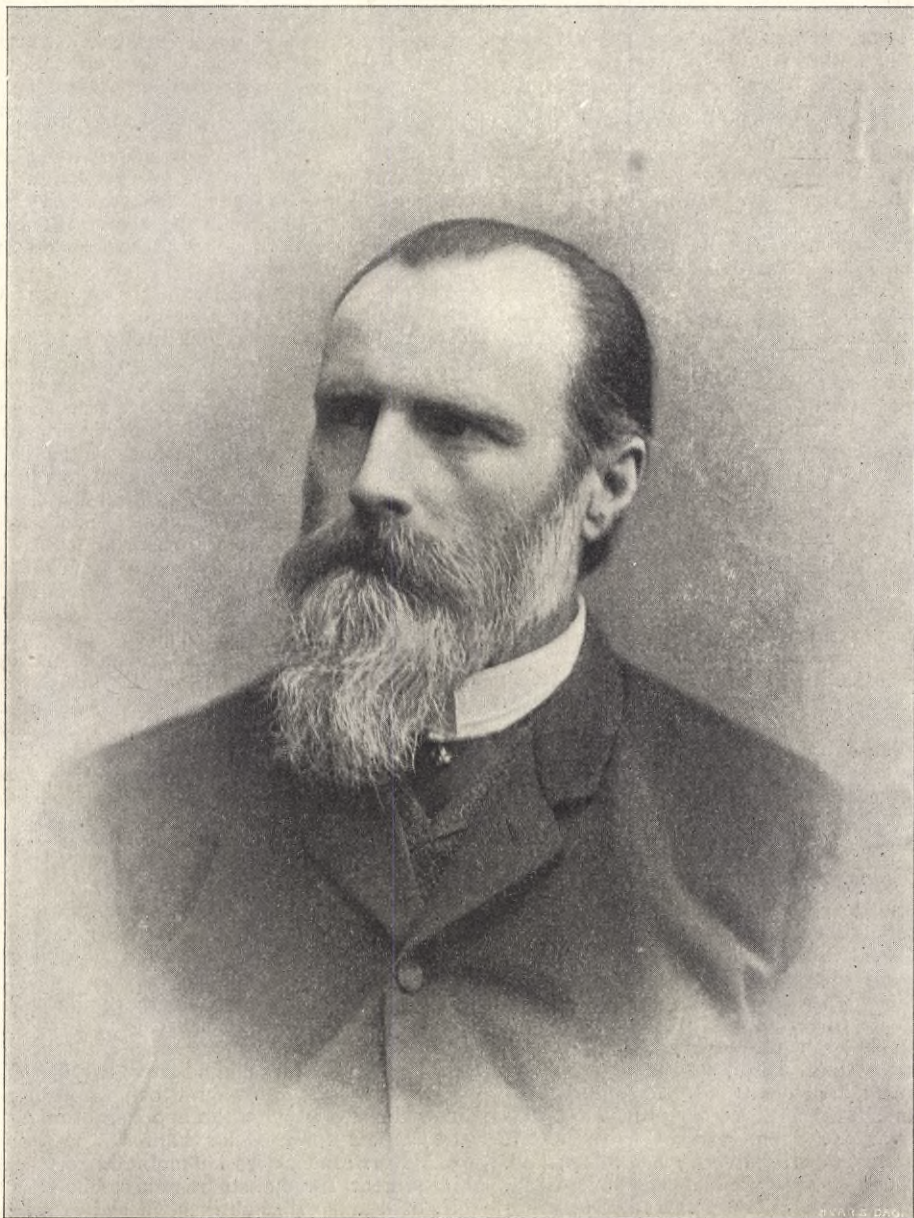

Foto. Florman, Stockholm.

ROBERT ALMSTRÖM
CHEF FÖR RÖRSTRANDSVERKEN

Robert Almströms namn är oupplösligt knutet till den stora Rörstrandsfabriken, och det är han som genom ett helt lifs arbete lyckats höja densamma till dess nuvarande höga anseende. Han föddes i Stockholm den 19 augusti 1834. Föräldrarna voro apotekaren Per Olof Almström och Sofia Karolina Gjörcke. Tidigt faderlös måste A. vid unga år söka förtjäna sitt lifsuppehälle samt anställdes 1850 vid Rörstrands porslinsfabrik, där han fem år senare avancerade till verkställare, 1863 till teknisk disponent samt 1893 äfven öfvertog den administrativa chefsposten.

Hvad han här utträttat, inses bäst af det faktum, att tillverkningen under Almströms ledning fördubblats. Sedan 1894 är han också ledamot af Vetenskapsakademien, hvilken på detta sätt velat hedra den duglige och kunnige mannen.

A. har äfven i allmänna lifvet spelat en framstående roll och gör det allt fortfarande. Under skarpskytterörelsens dagar tog han liflig del häri. Stadsfullmäktig i Stockholm 1875—1891, var han mycket verksam såväl vid de allmänna förhandlingarne som i beredningsutskottets arbeten. Hösten 1887 valdes han till Stockholms representant i Första kammaren. A. är prononcerad protektionist och har ofta varit tolk för partiets åsikter. Af för öfrigt konservativt skaplyne har han haft stort inflytande inom Första kammarens majoritet och under åtskilliga riksdagar suttit i dess förtroenderåd. Stockholms stadsfullmäktige, hvilkas majoritet emellertid är frihandelsvänlig, förnyade år 1896 icke Almströms mandat, men Gafleborgs läns landsting insatte honom redan följande år på nytt i riksdagen. A. har under de senare åren framburit flere motioner rörande militära anslag, och särskildt har han fäst sitt namn vid de stora anslagen till nyan-skaffningar till flottan, hvilka t. o. m. gingo längre, än hvad regeringen begärt.

Almströms stora kapacitet har äfven anlitats för arbete i olika komitéer, såsom tullskyddskomitéen, 1891, arbetarskyddskomitéen, 1891—92, m. fl. Sedan 1895 fungerar han som bankofullmäktig.

* * *

Några ord om den industrigren, som omfattats af Robert Almströms lifsgärning må vara af intresse.

Porslinstillverkningen är tämligen ny i Europa: den daterar sig från början af 1700-talet. Fajans hade dock förut tillverkats i gamla världen, särskildt i Holland, där det kinesiska porslinet i hvitt och blått, som alltifrån 1500-talet infördes till Europa från Kina, eftergjordes i fajans med utomordentlig skicklighet.

I Sverige började man dock ej tillverka glaserad fajans, förrän in på 1700-talet. De förut i landet befintliga fajansföremålen voro, åtminstone de mera konstnärligt utförda, af utländskt ursprung, om de också äro prydda med t. ex. Hedvig Eleonoras och Carl XII:s namnchiffer. År 1726 anlades en fabrik för fajanstillverkning vid Rörstrand, som är beläget vid Klaraviken inom Adolf Fredriks församling. Det var en dansk »porcelainsmakare» Johan Wolff, hvilken den 20 maj 1725 till svenske ministern i Köpenhamn inlämnade en ansökan om att få anlägga en fabrik. Ett bolag bildades, och detta erhöll 1727 k. privilegium på tillverkningen i landet under 20 års tid, sedan bolaget uttalat förhoppningen om, att tillverkningen skulle i godset komma att till alla delar motsvara »det delftiska» (d. v. s. det holländska; den holländska fajansens mest renommerade tillverkningsort var nämligen staden Delft). Wolff befanns dock snart oduglig, hvarför han fick afsked, och äfven en hans efterträdare blef snart entledigad.

Sedan svensken Anders Fahlström omkring

1740 öfvertagit fabriken ledning, blef tillverkningen bättre. Det äldsta Rörstrandsföremål, som finnes i behåll, är en oval bricka med årtalet 1733. Betydande summor oftrades på fabriken, och dåvarande assessorn i kammarrevisionen Ingman, hvilken 1753 ingått i bolaget, kunde vid sin död 1773 lämna fabriken i godt skick till arfvingarne. Dessa sålde den emellertid 1797, sedan rörelsen gått betydligt nedåt och tillverkningen försämrats, till öfverdirektören Geijer. Under Ingmans — adlad Nordenstolpe — tid hade en del utmärkta saker gjorts, särskildt från och med 1758, då Marieberg-fabriken anlades, och en hälsosam konkurrens uppstod. Marieberg låg dock öfver Rörstrand, ehuru dess affärer blefvo allt sämre, och denna fabrik såldes 1782 till ägaren af Rörstrand, som sex år senare nedlade tillverkningen vid Marieberg.

Geijer lyckades bringa Rörstrand i godt skick, så att 60 å 70 arbetare årligen där sysselsattes, och efter hans död, 1815, fortsattes rörelsen af hans närmaste släktingar. Mot slutet af 1700-talet öfvergafs fabrikationen af emaljerad fajans, och man började tillverka en efterbildning af den fina Wedgwoodfajansen. Denna var dock af dåligt slag, och först omkring 1820 började fabrikatet att taga upp sig. Men det är dock först från och med 1850, som Rörstrandstillverkningarne börja bli allt mera fulländade. Fabriken tilhörde då justitierådet Stråle, som 1832 ingått i bolaget och 1847 genom köp blifvit ensam egare af densamma. Efter Stråles död 1853, öfvergick fabriken till dennes arfvingar, som sålde den till Gustaf Haldo Stråle och Robert Almström — båda i fabriken tjänst sedan 1850 — och häradsböfdingen N. Ch. Claesson. Slutligen bildades år 1868 ett aktiebolag, med säljarna som delägare och under ledning af Stråle och Almström. Den förre afled i Stockholm 1896.

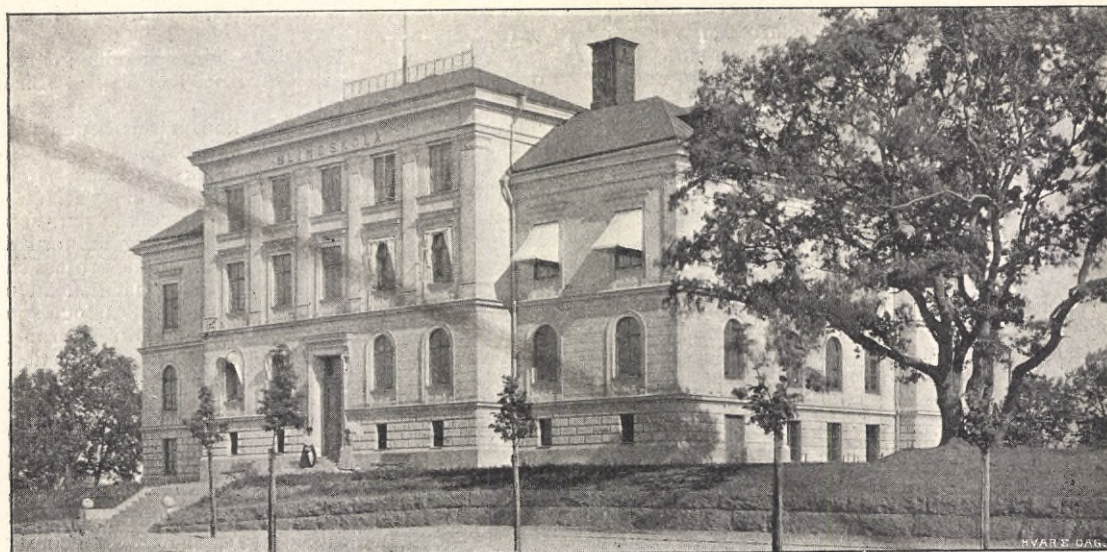
År 1850 hade Rörstrandsfabriken omkring 200 arbetare, och bruttovärdet af tillverkningarne uppgick till 248,000 kr. År 1899 var arbetarnes antal omkring 1,000, och bruttovärdet å fabriken hade stigit till 2,901,000 kr. — siffror som tala!

Ända till 1850 tillverkades endast fajans (oäkta porslin). Att nu uppräknas de olika slag af fabrikat, som utgå från Rörstrand, är nästan en omöjlighet. Det finnes väl ingen gren af denna så mångfaldiga och intressanta fabrikation, som är Rörstrand främmande. Det tillverkar allt i porslinsväg, från det finaste och dyrbaraste till det enklaste och billigaste. En särskild specialitet är kachelugntillverkningen, inom hvilken bransch Rörstrand presterar något absolut enastående.

Den stora porslinsfabriken har också på alla de utställningar, hvari den deltagit, förvärfvat de främsta prisen, och dess alster påträffas numera i de flesta mera framstående museer, där konstnärlig industri är representerad. Vid fjolårets världsutställning i Paris hade Rörstrand lysande framgång särskildt med små vaser och andra saker i *porcelaine dure*, modellerade för hand, med målning i ljusa färger under glasynen. Dekoreringen på dessa artiklar, med ämne från växt- eller djurvärlden, tyckes utgå från själva kärlets form och är af utmärkt verkan. De saker af detta slag, som ha svart botten under emaljen med målning i ljusa, milda färger, äro särskildt beaktansvärda, emedan de utgöra en specialitet för fabriken. Metoden har nämligen efter många experiment upfunnits vid Rörstrand och är särdeles dyrbar. När dessa saker år 1900 exponerades i Paris, blefvo de genast föremål för kännarens uppmärksamhet, och Rörstrand sattes i jämnbredd med sådana etablissemang för konstnärlig keramik som Meissen, K. danska porslinsfabriken, ja själva Sèvres.

DE BLINDAS UNDERVISNING.

MED ANLEDNING AF DEN NYA BLINDSKOLAN I VEXIÖ.

Blindundervisningen är att anse som ett resultat af nyare tiders mera humanitära, och för de olyckliga och vanlottade ömmande tänkesätt.

Den första anstalt för blinda, som man egentligen med säkerhet känner, är det år 1260 af Ludvig IX upprättade »Hôpital des Quinze-Vingts» i Paris för de soldater, som under hans första kors-tåg förlorat ögonens ljus — hvilken institution fortfarande äger bestånd. Men först långt senare var det man började tänka på att göra något för yngre blinda, och det dröjde ända till år 1784, innan Haiiy grundlade sitt institut. Hvad som närmast hos honom väckte tånken härpå, var, att han å ett förlusteställe i Paris såg 8 å 10 blinda med brillor utan glas och äfven på annat sätt utstyrda stå framför notställ med uppslagna musikaler, utförande den mest missljudande symfoni, hvilket syntes mycket roa de närvarande. En helt annan känsla väcktes hos Haiiy, och han fattades af tanken på möjligheten att till dessa olyckliga bästa bringa till användning de medel, af hvilka de nu gjorde endast ett synbart och löjligt bruk, och fick härmed själfva grundtanken för blindundervisningen, nämligen att låta känslensinnet träda i synsinnets ställe.

En följd häraf blef en anstalt, efter hvilken mönster snart blindinstitut i England och Tyskland uppstodo, och hvilkas sträfvan allt mer gick ut på att meddela ej blott undervisning i praktiska värf, utan äfven bokliga kunskaper och verklig allmänbildning.

Banbrytaren med afseende på blindundervisning i vårt land är protokollsekreteraren *Per Aron Borg*, som 1807 började meddela undervisning åt ett i hans familj upptaget ungt, begåfvadt, blindt fruntimmer. Resultaten väckte uppmärksamhet, fäste vederbörandes uppmärksamhet å Borg och hans verk, allt flere strömmade till i och för undervisningen, han erhöll statsanslag, ett institut bildades. Det förlades 1812 till öfre Manilla å Djurgården vid Stockholm. Trots talrika gåfvor, bl a. 14,000 rdr banko af d. v. kronprinsen, hade institutet dock att kämpa med betydliga ekonomiska svårigheter. På grund häraf och erfarenheten att det vore olämpligt att blind- och döfstumundervisningen förenades, upphörde om några år de blindas intagning.

Folkskolestadgan 1842 väckte sedan tanken på nödvändigheten af anstalter äfven för de blinda

barnens undervisning, och 1844 beviljades 5,000 rdr af riksdagen till understöd åt en under Manilla instituts styrelse ställd särskild undervisningsanstalt för blinda, till hvilken Oscar I skänkte lägenheten öfre Manilla. Oaktadt dessa framsteg hämmades emellertid blindundervisningens utveckling af att den stod vid sidan af döfstumundervisningen vid Manilla, som där förblef skötebarnet. Så fortfor det till nyåret 1879, då blindundervisningen skildes från Manilla och förlades till en särskild lokal i hufvudstaden, där den förblef till 1888, då den öfverflyttades till Tomtebodan.

Enligt en 1877 tillsatt kommités förslag för fullständigt ordnande af blindundervisningen skulle tre slags anstalter upprättas i detta syfte, nämligen blindskolor för de yngre och institut för de äldre barnen samt handverksskolor för dem, som mistat synförmågan vid mognare ålder, hvilket förslag 1883 antogs, och medel anslogos till en blindskola i Vexjö, som började sin verksamhet 1884, alltså jämnt 100 år efter upprättandet af den första undervisningsanstalten för blinda.

Blindskolan i Vexjö blef alltså *den första i vårt land för yngre blinda*. I maj 1893 inlämnades till k. m. förslag till ordinarie stat, och framhöll styrelsen samtidigt behovet af en särskild byggnad för skolan. Sedan 1896 blindundervisningen genom särskilda författningar blifvit fullständigt ordnad, beviljades 1898 till blindskolans i Vexjö byggnad 117,000 kr., och hade stadsfullmäktige redan 1895 beslutit lämna fri byggnadstomt. I sin helhet betingar byggnaden 150,000 kr.

Det ståtliga och tidsenligt inredda institutet invigdes fredagen den 11 dennes, då dess föreståndare rektor G. A. Lyberg höll ett ytterst sakrikt och intressant föredrag om blindundervisningens historiska utveckling, ur hvilket vi tillåtit oss utdraga ofvanstående, hvarefter talarestolen bestogs af biskop Lindström, som höll ett högstämtdt, varmt och af innerlig religiös känsla buret invigningsföredrag.

Han slutade med att viga huset in i Herrans namn och att bedja Gud gifva sin rika välsignelse och sin nåd till allt arbetet och dess frukter.

Ske alltså!

JOHAN AUGUST MALMSTRÖM. †

Hans utveckling var jämn och lugn, han tillhörde hvarken de himlastormande eller de banbrytande, och ehuru han redan, då han slog in på konstnärspanan och började läroåren, var 21 år gammal, möttes han dock aldrig på sin väg af några stora svårigheter, han vann snart nog erkännande och anseende. Och äfven om han ej nådde det stora mål, han i sin ungdom drömde om, nämligen att åstadkomma en nationell pånyttfödelse inom konsten på gammalnordisk grundval, så skänkte honom dock som sagt hans konst tillräckligt både af framgång, erkännande och lifsinnehåll för att hålla hans håg frisk, hans skapareglädje och skaparekraft vid makt.

August Malmström var som många andra af våra konstnärer en hyddans son: fadern var jordbrukare, snickare och förgyllare, bördig från och bosatt i Östergötland, där sonen föddes den 14 okt. 1829. Till en början hjälpte han fadern vid dennes handverk, bereddades sedermera efter ett olycksfall, som gjorde honom mindre duglig till handverkare, tillfälle att studera vid konstakademien samt genomgick alla dess klasser under sex år, hvarunder han och delvis själf fick sträfva för brödet.

Efter avslutade studier här hemma kom han 1856 till Düsseldorf. Härifrån hemsände han följande år sin bekanta tafla »Kung Heimer och Aslöf», för hvilken han erhöi k. medaljen och akademiskt resestipendium. Färden gick nu till Paris, där han bl. a. var elev hos Couture, samt 1859 vidare till Italien, åter till Paris och så hem, dit han anlände 1863. Egendomligt nog målade han under hela denna utländska studietid uteslutande motiv ur den nordiska fornhistorien, af hvilka »Ragnar Lodbroks söner», »Blända», »Ingeborg mottager underrättelsen om Hjalmar's död» äro de mest bekanta. Sedan 1861 agré vid Akademien, blef han efter hemkomsten 1864 ledamot af densamma. Han hade också lyckan att komma med i den krets af geniala konst-

närer, som vid denna tid samlades kring konung Carl XV, och Malmström var säkerligen en af dem, som öfvade stort inflytande på monarken i konstnärligt afseende.

Vid denna tid började han ock odla genren, och alster sådana som »Odygd», »Korthuset», »Sista paret ut!» äro samtliga barn af den hjärtegodas humor, som äfven fanns i konstnärens egen personlighet. Vid denna tid utförde han äfven sin vackra, poetiska tafla, »Elfvalek», hvilken jämte åtskilliga andra af hans arbeten återfinnas å Nationalmuseum. En väldig duk »Brävalla slag», som han påbörjade redan 1869, blef aldrig fullbordad.

År 1867 utnämndes Malmström till professor i figurmålning och teckning vid Konstakademien, hvilken befattning han innehade till 1894, och som lärare nedlade han ett synnerligen nitiskt arbete. Han var ock under åren 1887—93 Konstakademiens direktör. Afhållen och omtyckt som lärare, var han naturligtvis mycket upptagen af detta sitt kall, men medhann dock äfven nu en afsevärd konstnärlig produktion, isynnerhet inom landskapsakvarellen, där många anse honom kanske ha nått högst, och som illustratör. På det senare området känna vi alla hans ypperliga teckningar till »Frithiofs saga», till »Ragnar Lodbroks saga», samt först och sist till »Fänrik Ståls sägner», där han åstadkommit ett nationalverk af rang.

Som enskild person var han omtyckt, som få, äfven inom de konstnärskretsar, där uppfattningen af de »brännande frågorna» var en annan än hans. Hårtill bidrogo hans manlighet, hans flärdlösa redbarhet, den sträfvan efter det stora och höga i konsten, som städse utmärkte honom, samt den äkta konstnärsglädje han bar inom sig — egen-skaper, hvilka städse ha funnit återsvar hos den äkte konstnären, han må nu tillhöra hvilken »riktning» som helst.

T. v. T.

TVENNE PORTRÄTT FÖR DAGEN.

En veteran i järnvägens tjänst kan man med skäl kalla öfverdirektören vid statens järnvägars trafikafdelning J. E. M. Hahr, hvilken i dagarne efter 44 års oafbrutet arbete i statens tjänst nu begärt sitt afsked. Hr H. har varit en det praktiska arbetets man, och har deltagit i arbetet med våra järnvägars byggande allt från dessas första tillkomst. Efter att på våren 1855 vid 17 års ålder ha

aflagt studentexamen, anställdes han nämligen vid bygandet af Köping—Hults järnväg och två år därefter vid statens järnvägar, där han, som nämnts sedan oafbrutet varit verksam, däraf i öfver 29 år på sin nuvarande post. Sannerligen ett ovanligt verksamt lif i fäderneslandets tjänst att se tillbaka på; och önska vi, att den ännu spänstige och kraftige mannen måtte många år få njuta välförtjänt hvilas efter den långa arbetsdagen.

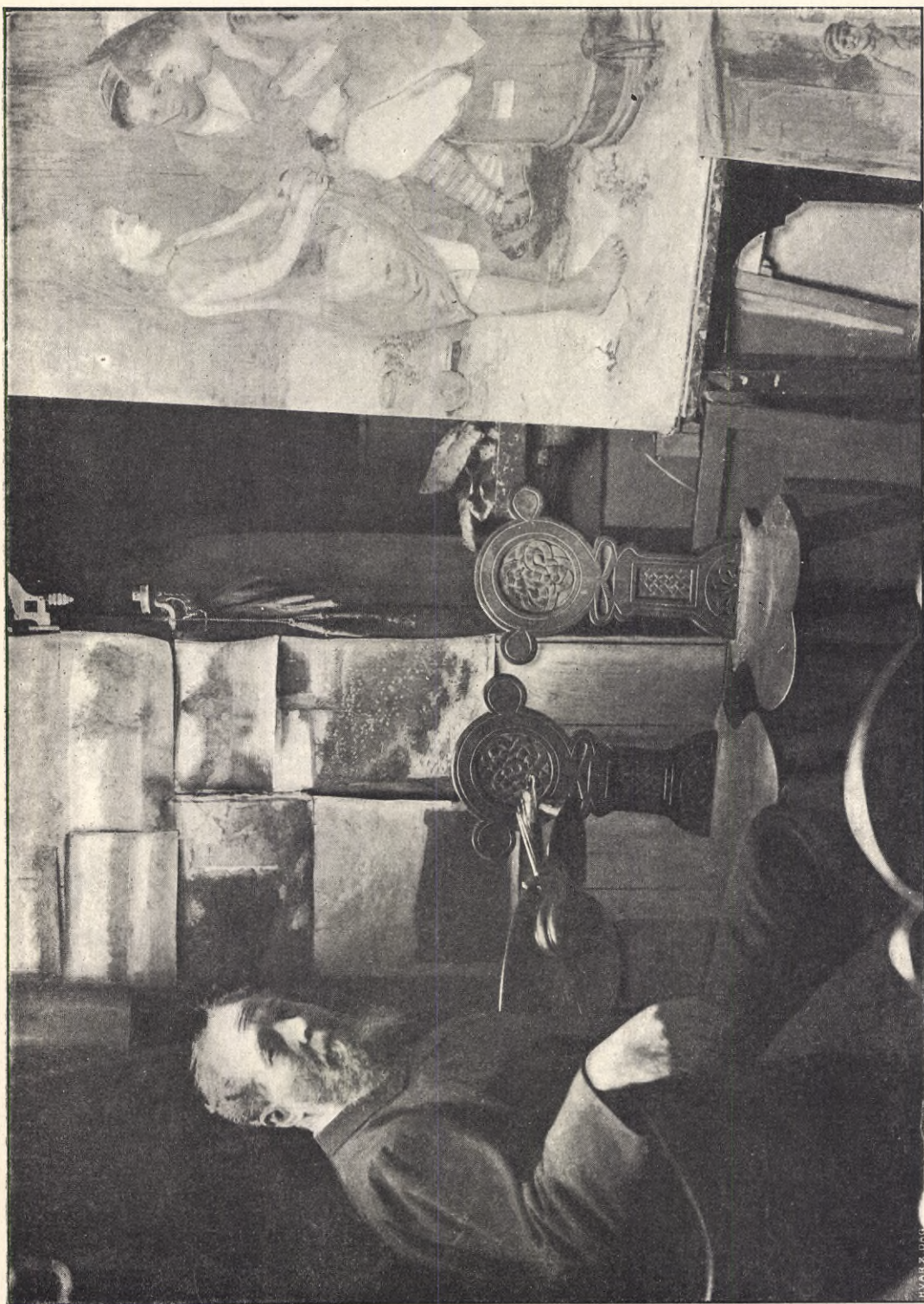

J. E. M. HAHR.

Den 13 okt. fyllde professor Oscar Fredrik Ferdinand Byström i Stockholm 80 år och hyllades härvid på olika sätt. B., hvilken ursprungligen var militär, tog afsked som kapten. Åren 1867—72 var han konservatoriets i Stockholm inspektör och har, som bekant, för öfrigt verkat som pianist, orgelspelare, sånglärare och kompositör af operetter, orkester- och kammarmusik samt sånger. Under de sista tjugo åren har B. uteslutande sysslat med kyrkomusik, i det att han samlat och utgifvit gamla melodier, bearbetat koraler och svenska messan samt gifvit konserter i omkring 1,000 svenska församlingar. Den gamle musikveteranen, som fortfarande är förvånande kry och ser ut allra högst som en 60-åring, lägger med ungdomlig ifver och varmt intresse för sitt arbete just nu sista handen vid ett nytt verk i kyrkomusik.

O. F. F. BYSTRÖM.

PROFESSOR AUGUST MALMSTRÖM I SIN ATELIER (Se föregående sida).

Porträtten af konstnären låta vara ganska få, men har det lyckats oss för reproduktion få disponera ofvanstående lika förtäffliga som sällsynta fotografi.

NÄR »ANTARCTIC» AFSEGLADE.

Efter fotografier tagna speciellt och med ensamrätt för HVAR 8 DAG.

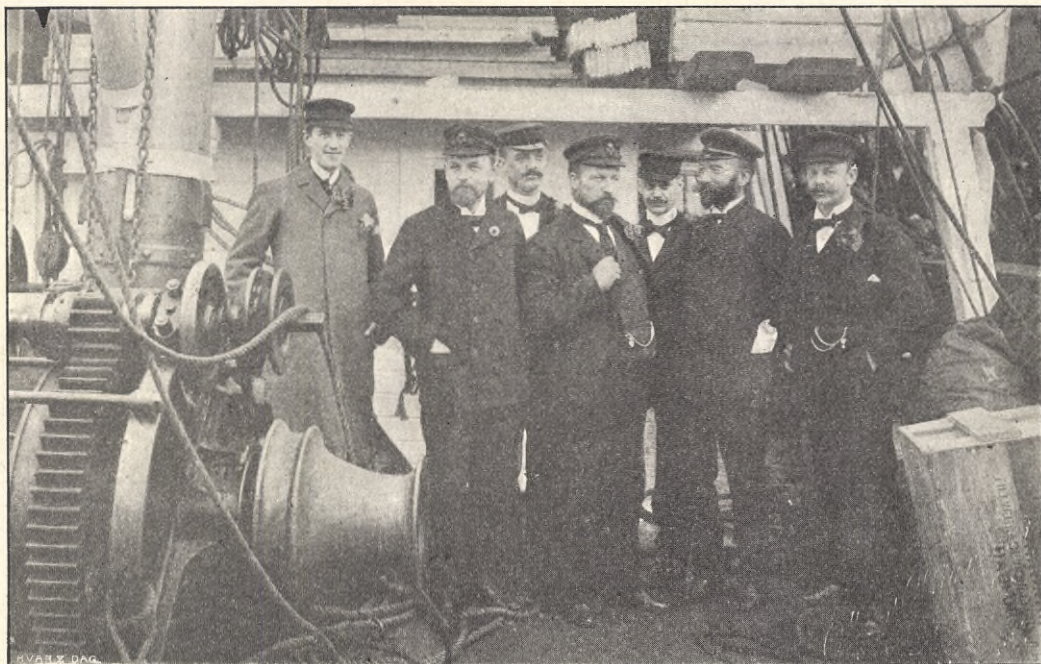

Foto. Rinman, Göteborg.

GRUPP AF SYDPOLSEXPEDITIONENS MÄN, TAGEN OMBORD Å »ANTARCTIC» OMEDELBART FÖRE AFSEGLINGEN.
Personernas namn återfinnas vid gruppen å sid. 55.

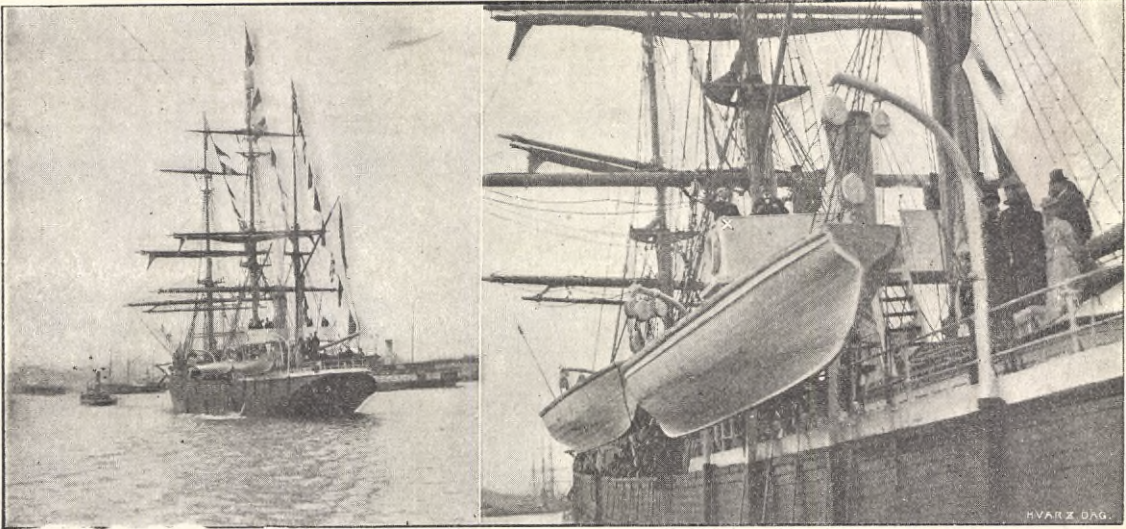
»Den svenska sydpolsexpeditionen» — detta namn är egentligen så tillvida oriktigt som, densamma alldeles icke ämnar söka nå sydpolen, eller framtränga så långt som möjligt mot denna, utan är ett rent vetenskapligt företag, hvars syfte är undersökning af hafsområdet mellan Eldslandets sydspets,

Weddells öar samt konung Oscars land-Grahamsland. Så ämnar doc. *Axel Ohlin* undersöka hafsfaunan på större djup för att jämföra sina rön härutinnan med de erfarenheter han redan vunnit genom föregående arktiska forskningar. Vidare skall dr *Erik Ekelöf* göra bakteriologiska undersökningar i det antark-

Foto. Jonason, Göteborg.

»ANTARCTIC» BÖRJAR SIN FÄRD från Göteborgs redd den 16 okt., entusiastiskt hälsad af en väldig människomassa och följd af hela landets välönskningar till ett lyckligt resultat af expeditionen och af dess beundran för den vikinga- och lärdomskraft som besjalar dess ledare och man.

Amatörfoto, Fagrell, Gbg.

ANTARCTIC PA UTGÅENDE.

EN SISTA HÄLSNING. Doc. Nordenskiöld (x) förande handen till mössan.

tiska vattnet och luften samt därjämte undersöka bakteriens förekomst hos antarktiska djur. Detta senare väntas bli af speciellt intresse som jämförelsemateriel till de bakteriologiska undersökningar, som dr Levin gjort under sina arktiska resor.

Ehuru ursprungligen kemist har lic. Gösta Bodman för deltagande i Nordenskiöldska expeditionen bedrifvit fyikaliska studier och kommer att hufvudsakligen ägna sig åt hydrografiska, meteorologiska och magnetiska studier. Det hydrografiska består öfvervägande i undersökning af hafsströmmarne, det magnetiska i samarbete med den internationella kooperationen af år 1902, som afser att göra samtidiga på sekunden bestämda observationer, och det meteorologiska i dagliga observationer, särskildt under öfvervintringen. En viktig uppgift är mätningen af molnhöjden, särskildt i ekvatorialsoltrakterna, samt att studera Cirrimolnens höjd och gång.

Den andre zoologen är kand. K. A. Andersson som i flere år studerat vid Zoologiska stationen å Kristineberg och biträder doc. Ohlin. Vidare komma de botaniska studierna, som skola idkas af kand. Skottsberg, och som komma att bestå i fysiologiska och biologiska undersökningar på Falklandsöarna och i Patagonien, insamling af en del af de hafsalger, hvarpå södra polarhafvet är så rikt, och studier — genom skrapning — af det ganska okända algflivet under den antarktiska isen. Den unge vetenskapsmannen har att iakttaga såväl land- som hafsfloorans — mossor, lafvar, svampar och de sparsamma gräsarterna — utbredning söder ut, på och omkring de antarktiska ögrupperna.

I början af 1902 afreser amanuensen J. G. Andersson till Falklandsöarne för att där sluta sig till expeditionen. Han medföljde Nathorst 1898 som geolog och företog själf på Nathorsts förslag följande sommar en expedition till Beeren Eiland, hvarvid han gjorde betydelsefulla geologiska fynd. Beträffande slutligen chefen för expeditionen är namnet Otto Nordenskiöld redan nu så känt och för hans vetenskapliga verksamhet har så ofta utförligt redogjorts, att det torde vara onödigt dröja närmare därvid. Expeditionen är sålunda en viktig länk i den systematiska internationella vetenskap-

liga forskningen, och man torde med kändedom om såväl den energiske ledarens som de öfriga deltagarnes vetenskapliga kapacitet ha alla skäl att antaga, att ett rikt och fruktbringande arbete kommer att här utföras.

På sin färd anlöper »Antarctic» — den 30-åriga, ännu vid bästa »kondition» varande hvalfångaren, hvilken redan lyckligen öfvervunnit så många strapatser — först England, därpå Buenos Ayres och eventuellt Falklandsöarne, hvarpå färden går rätt söderut ned mot polartrakterna, där vid framkomsten i januari »högsommar» med en temperatur af omkring 0 gr. är rådande.

»Antarctic» skall då framtränga längs Kung Oscars Land vid kusten af Grahams Land och landsätter vid iskanten en öfvervintringsexpedition, som å kusten anordnar en vinterstation i ett för detta ändamål medfördt hus. Detta är 6,3 m. långt och 4 m. bredt, innehåller ett större gemensamt rum, matsal jämte 3 smårum, hvardera afsedt för 2 personer, samt kök. Äfven medföres ett särskildt hus för magnetiska observationer.

Öfvervintringsexpeditionen består af 6 personer, nämligen ledaren, docenten Nordenskiöld, dr Bodman, fysiker, dr Ekelöf, läkare, en amerikansk artist, som förut öfvervintrat med Peary på Grönland, samt två man. Omkring ett år vistas expeditionen här och gör därunder vetenskapliga iakttagelser. Expeditioner inåt inlandsisen företagas och medföres för ändamålet 15 hundar jämte slädar.

Under tiden är »Antarctic» i rörelse och går bl. a. till Sydshetland och Sydgeorgien. Därefter till Eldslandet, där den ligger under själfva den antarktiska »högvintern», hvarpå den åter gör färden ned till isregionerna och vid iskanten vid lämplig tidpunkt afhämtar vinterstationens folk.

Ombord på »Antarctic» befinna sig under denna tid docenten Ohlin, zoolog, kand. K. A. Andersson, zoolog, kand. Skottsberg, botanist, och löjtnanten vid Norrlands art-regte S. A. Duse, kartograf, hvilken tillstöter i England.

Hela expeditionen räknar med besättningen — valdt folk under befäl af den bepröfvade nordpolfararen kapten Larsen — 30 man och inom 2 år här-efter hoppas vi ha dem alla välbehållna hemma igen!

DEN SVENSKA SYDPOLSEXPEDITIONENS MÄN.
Efter fotografi taget åtseglingsdagen speciellt och med ensamtitt för HVAR 8 DAG af Hofotografen Aron Jonason, Göteborg.

Fil. Lic. GÖSTA BODMAN (fysiken), Fil. kand. C. F. SKOTTBERG (botanist).
Doc. OTO NORDENSKIÖLD, expeditionens chef (geolog).
Doc. AXEL OHLIN (zoolog).

Fil. kand. K. A. ANDERSON (zoolog).
Kapt. C. A. LARSEN, chef å "Antarctic".

Dr. ERIK EKELÖF (expeditionens läkare).

KONUNG ALFONSO XIII AF SPANIEN.
ETT NYTT PORTRATT AF EUROPAS YNGSTE MONARK.

KONUNG ALFONSO MED SIN LÄRARE, ÖFVERSTE LARIGA.

I närvarande ögonblick har Europa endast en konung, som är ungarl, och man torde ej öfverdrifva, om man påstår, att alla romersk-katolska furstinnor, som äro mödrar till prinsessor, nu på det lifligaste ha ögonen fästade på hans allra kristligaste majestät, detta så mycket mer som ryktet vetat berätta, att han snart skall begifva sig ut på en långfärd för att söka sig en lämplig brud.

Om den unge konungen heter det, att, ehuru han som barn var mycket späd, han likväl utbildats till en präktig simmare och ryttare — isynnerhet har han speciell förkärlek för hästar, och han skall också ha en förvånande förmåga att styra och behärska dem med fasthet och vänlighet i förening. Ridning är också hans favoritsysselsättning; i likhet med de flesta spaniorer afskyr han att gå till fots längre sträckor. De kungliga stallen äro synnerligen väl hållna, hvilket är så mycket naturligare som drottningen-regentinnan i sin ungdom erhöll undervisning i ridning af den för all ridsport varmt intresserade kajsarinnan Elisabeth af Österrike, och därigenom lärde sig att älska hästar.

Beträffande den unge konungens blifvande gemål, så ha naturligvis alla möjliga tyska, österrikiska, ryska och först och sist franska prinsessor utpekats som lämpliga partier för Alfonso XIII, hvilken fyller 16 år nästa maj. Konungens val är strängt begrän-

sadt till romersk-katolska prinsessor eller till sådana, som vilja samtycka till att vid sitt giftermål öfvergå till romersk-katolska läran.

En viss sannolikhet synes det rykte ha för sig, som talar om ett blifvande äktenskap mellan den unge konungen och drottningens af Portugal yngsta syster, en liten vacker, blond och glad prinsessa af Orléans. Det faktum, att hon är nära tre år äldre än konungen, har från spansk synpunkt sedt ingenting att betyda. I Österrike finnas ju otaliga giftastlystna ärkehärtiginnor, men det heter, att man i Spanien skulle föredraga en fransk drottning framför en, som är af regentens nationalitet.

* * *

Man hör så ofta omnämnas franska, tyska m. fl. kungliga slott, men endast sällan spanska; och dock har kanske ingen monark att uppvisa mer magnifika palats än den spanske. Det förnämsta af dessa är det ryktbara, stolta Escorial i närheten af Madrid. Det är ett af de få europeiska kungliga palatsen, som äro byggda af granit, och måste gifvetvis sägas vara ett af Filip II:s främsta lifsværk. Escorial, hvilket på samma gång är kloster och konungapalats, är byggdt till S:t Laurentii ära och har ett högst egendomligt utseende.

Under slottskapet är den spanska kungliga

SPANSKA KLOSTERPALATSET ESCORIAL, HVARAF EN FLYGEL UTGÖR KUNGLIGT RESIDENS.
Jämväl begravningsplats för spanska regenter. Rikt på konstskatter m. m.

familjens Pantheon beläget, där den unge konung Alfonsos förfäder hvila i präktiga grafvar. Det måste kännas högst egendomligt för en ung, käns-

lig monark, detta att veta, det hans egen grafplats står redo alldeles i närheten af det ställe, där han framlefver sitt dagliga lif.

DEN SENASTE FURSTLIGA FÖRLOFNINGEN

Foto. Pretzner.

Ärkehertiginnan ELISABETH af ÖSTERRIKE.

HVAR 8 DAG.
Foto. Adèle.

Furst OTTO WINDISCHGRÄTZ.

Detta unga par, hvaraf vi ofvan meddela de nyaste porträtt, har i dagarne in-ått förlofning. Ärkehertiginnan är 19 år, medan den blifvande gemålen är 10 år äldre, samt dotter till den så sorgligt bortgåne kronprins Rudolf och kroprinsessan Stefanie, numera Grefvinnan Lonyay. Den omskännliga, innriliga känsla den unga prinsessan redan vid sitt inträde i "stora värld-n" visade den unge fursten har, i förening med en, som det tyckes, kraftig vilja, tillvunnit de unga såväl kajsarens som folkets bifall till förbindelsen. Furst Otto tillhör en af Österrikes allra förnämligaste furstesläkter och är premiérlöjtnant vid ett lancierregemente.

KONFLIKTEN MELLAN KÄJSAR WILHELM OCH STADEN BERLIN.

Fotografier af G. Busse, Berlin, med text från HVAR 8 DAGS Berlinkorrespondent.

Mellan kajsar Wilhelm och hans residensstad har, såsom bekant, en strid utbrutit, som hotade att antaga synnerligen svår karaktär. Striden började därigenom, att kajsaren vägrade stadfästa Berlins stadsfullmäktiges val af rådman Kauffmann till andre borgmästare. Stadsfullmäktige valde demonstrativt Kauffmann ännu en gång, utan att dock i denna fråga kunna drifva sin vilja igenom gent emot kajsaren.

Därefter vägrade kajsaren, därtill lagligt berättigad, att låta staden anlägga ännu en spärvägsförbindelse öfver »Unter

till hvilken ritningarna utförts af stadens byggnadschef Hoffmann, hade dock på årets stora konstutställning, hvarest modellerna voro utställda, vunnit juryns lifliga bifall och hugnats med högsta priset.

Den kallas »Märchenbrunnen» («Sagobrunnen») emedan figurerna, som framställas, äro figurer ur den tyska sagovärlden: prinsessorna Snöhvit och Törnros, grupper ur Rübenezsagan etc. och utgöres af tre delar, hvilka här återgifvas.

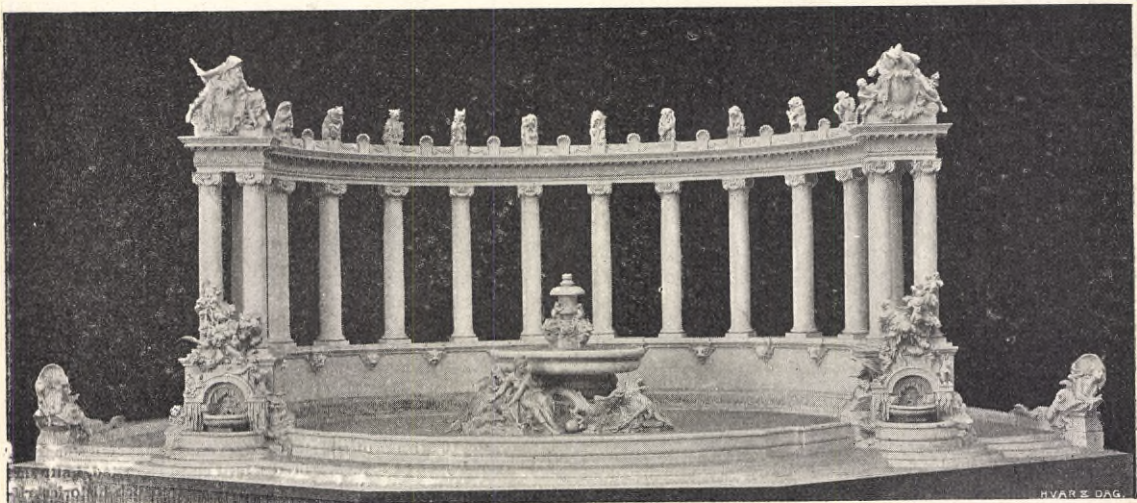
Kajsaren ansåg emellertid, att dessa figurer icke trädde barnasinnet tillräckligt nära, hvilket vore af största vikt, då de skulle uppställas i

DEL AF DEN FÖR BERLIN AFSEDDA »SAGOBRUNNEN»: »Prinsessan Törnros».

den Linden» i gatans nivå. Vidare vägrade han att godkänna ett förslag till »Unter den Lindens» omgestaltning, vidhållande ett annat, af honom utvaldt förslag, och slutligen förklarade han sig icke kunna godkänna uppställandet af en föreslagen monumental fontänenläggning i den vackra parken »Friedrichshain». Denna fontänenläggning,

en park som isynnerhet besöktes af så många barn, hvarför han önskade ändringar. Staden ansåg däremot, att då kajsaren i de öfriga fallen hade fullt lagligt stöd för en vägran att godkänna stadens förslag och hindra desammas utförande, fattades en sådan grundval här, hvarför man var i färd med att taga sina steg för att häfda dessa.

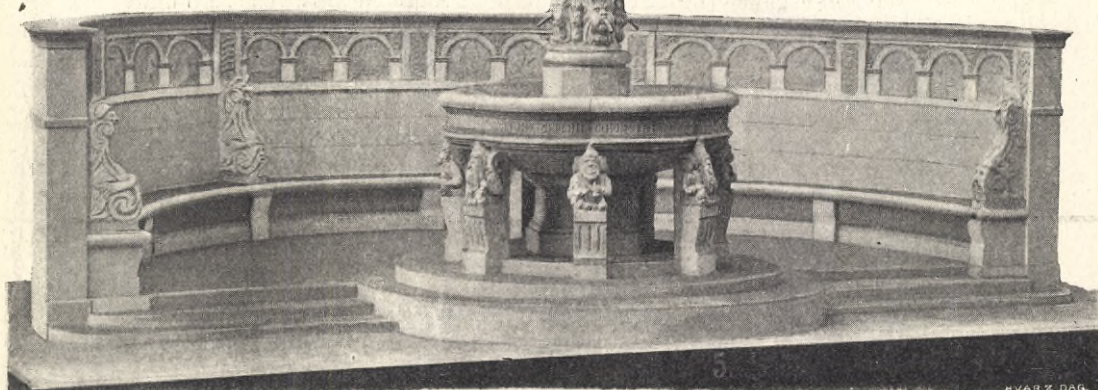
DEL AF DEN FÖR BERLIN AFSEDDA »SAGOBRUNNEN»: »Stadsmusikanterna från Bremen» och »Fru Holle».

Då kom emellertid kajsaren, som af dem hvilka önskade strid mellan det liberala Berlin och kajsaren skildrats såsom mycket vred på Berlin, med en af sina vanliga öfverraskningar. Han bad telegrafiskt öfverborgmästaren Kirschner, som förut två gånger vägrats audiens i dessa angelägenheter, och byggnadschefen Hoffman att besöka honom å det nära Berlin liggande jaktslottet Hubertusstock. Där mottog han dem på det hjärtligaste och öfverlade länge med dem om stridsfrågorna — utom borg-

mästarevalet — angifvande sina motiv, korteligen på ett sätt, som till stor del afväpnade berlinarne och tog bort den svåraste spänningen mellan kajsaren och hans residensstad. Följden har ock blifvit att Berlins stadsfullmäktige äfven där de ansågo sig icke kunna tvingas därtill, synas vilja taga hänsyn till kajsarens önskingar, hvarför »Märchenbrunnen» torde komma att få en något annan gestalt.

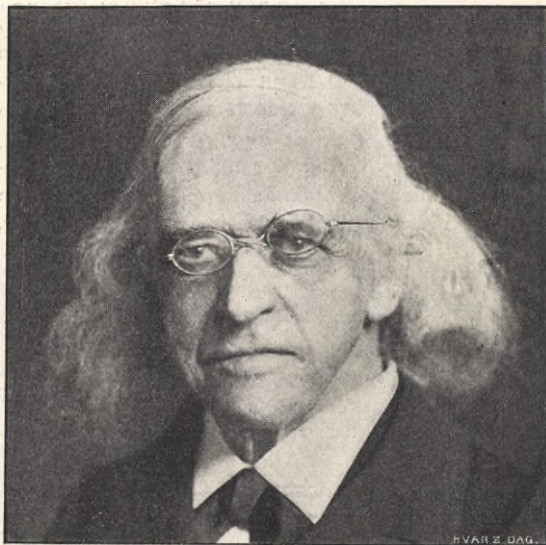
[DEL AF DEN FÖR BERLIN AFSEDDA

»SAGOBRUNNEN»: Prinsessan Snöhvitt.

DEN NYE EMIREN.

THEODOR MOMMSEN.

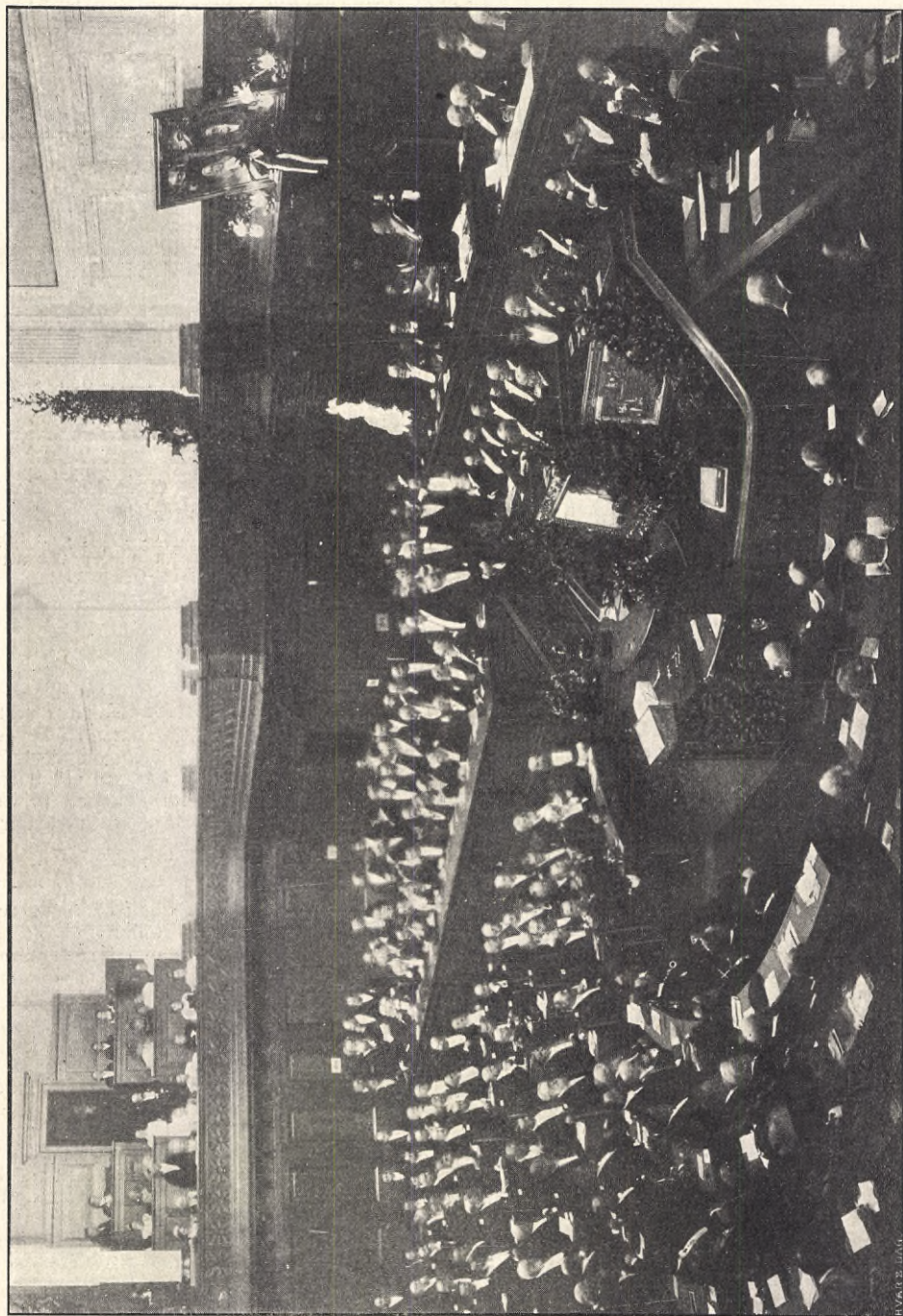
ETT 50-ÅRS-JUBILEUM.

HABIBULLAH KHAN har efterträtt sin fader, Abdurrahman, på Afganistans tron. I en autobiografi som den aflidne emiren för några år sedan utgaf skrifvare han Under det andra året (1871—72) skänkte mig den allsmäktige en son, hvilken jag kallade Habibullah (älskad af Gud). Han är nu min äldste son och tronarvinge. Två år senare skänkte mig Gud en annan son, som jag kallade Nasrullah (Guds seger). Emiren hade äktat en dotter till konungen af Badakshan, men hon valsignades icke med något barn, utan Habibullahs och Nasrullahs verkliga moder var en af hennes slafvinnor. Habibullah lider af en besvärande tunghäfta, enligt faderns utsago tillkommen vid ett försök att förgifta honom.

Af de berömda tyske lärde är det icke ensamt Rudolf Virchow, som i dessa dagar firat jubileum. Äfven den andre kvarlevande ur den krets kraftiga, ryktbara åldringar, som prydde den förste kajsars Wilhelms regering, professor *Theodor Mommsen*, har firat ett jubileum, sitt 50-åriga professorsjubileum och detta på samma dag, som hans vän Virchows 80-årsdag firades med en så stortard, i sitt slag enastående internationell hyllning. Fornforskaren och historieskrifvaren Mommsen är ännu äldre än Virchow; redan för fyra år sedan öfverskred han åttioåret, men är fortfarande liksom denne andligen och kroppsligen frisk, utöfvar som förr sin lärarverksamhet och deltagar med intresse i det politiska och kommunala lifvet i Berlin.

PROFESSOR VIRCHOW HYLLAS I TYSKA DEPUTERADEKAMMAREN.

Ögonblicksfotografi, taget för HVAR 8 DAG.

VIRCHOW (X)

Det mest imponerande momentet af den storartade hyllning, för hvilken den store lärde varit föremål, var gifvetvis den enastående fest, som lördagen den 12 dennes ägde rum i preussiska deputeradekammarens sessionssal. Därvid öfverlämnades bl. a. till Virchow såsom hedersgåfva från Tysklands samtliga läkare ett belopp af 50,000 mark för ökande af Virchowfonden, hvarjämte kultusministern meddelade, att kajsaren tilldelat jubilarer den stora vetenskapsmedaljen i guld samt öfverräckte en kajsarlig handskrifvelse.

FISKAR-OLLE.

Originalberättelse för HVAR 8 DAG af *ERLAND BRATT*.

(Forts. fr. nr 3.)

Olle lutade sig mot broräcket och försjönk i tankar. I nästa stund vände han sig om och ropade på Anders.

»Hvad vill du?» svarade denne långt borta.
»Jag har inte tid.»

»Kom hit ett tag!»
Anders närmade sig motvilligt, och frågade, fortfarande på afstånd, hvad Olle ville.

»Jag har beslutit mig för att segla i ditt ställe, och du behöfver ej söka någon annan.»

»Det var redigt», tyckte Anders och gick helt fryntligt fram till Olle för att gifva honom nödigt besked rörande tiden för afhämtningen.

Kom inte för sent, hade Anna bedt, och Anders menade att vädret såg ut, som om det droge hop sig till storm, och därför vore det kanske bäst, att Olle ej dröjde allt för länge.

»Det är bra», svarade Olle. »Jag skall nog sköta den saken.» Sedan Anders gått, gick Olle ned i sin båt och började gräja med linor och nät.

Ibland lät han händerna sjunka och stirrade orörligt framför sig. Han såg Anna och Brunning, hur de voro lyckliga och glada, han såg i inbillningen hur de kysstes och smektes, och han kände en omätlig saknad vid tanken på, hvad han förlorat i Anna. Men dessa bilder undanträngdes snart, och helt andra känslor fingo makt med honom.

Hvarför skulle han behöfva stryka på foten för denne förbannade Brunning? Hade denne Brunning, stadssnobben, är ut och är in från barndomen älskat Anna — hade han skyddat och hjälpt hennes far, då tiderna voro hårda och gubbens arbetskraft var borta, hade han offrat nästan allt hvad han ägde, för att hennes mor skulle komma hyggligt i gravnen? Nej intet, absolut intet af allt detta hade han gjort, och ändå, ändå skulle han uppbära lönen . . .

Han greps af en bitterhet, som gränsade till hat, och för resten: han hatade denne Brunning nu i detta ögonblick mer än någonsin. O! att han hade honom i sina grofva näfvar, att han finge fråga honom, med hvad rätt han stulit Anna . . . Stulit! Ja, just stulit, ty Anna hade varit hans, och han hade aldrig skänkt bort henne . . .

Så blef det åter lugnt en stund i hans tankar, och han började ånyo att syssla i båten.

Men ändå — han fick ingen ro. Anna och Brunning voro tillsammans, och han skulle segla och hemta dem.

Hvad var det han sagt till Anders? Jo, om de ville, att han skulle dränka dem midt på Vinga Sand, så kunde de få låna hans båt. Nog hade han god lust att dränka Brunning, — ack! han skulle göra det med glädje; men Anna, Anna var med, och blotta tanken att hon för alltid skulle vara borta, jagade en sådan ängest igenom honom, att han såg henne ligga död, nyss uppdragen ur vattnet, med håret klubbade vid tinningarne, kläderna drypande, och ögonen stela, brustna.

Men om han själf låge vid hennes sida, lika våt och lika stel, då kanske ingen skiljde dem åt, och då vore det kanske slut på alla sorger och bekymmer! Dessa tankar kunde han inte reda, och nya trängde sig in på honom. Hvarför hade han åtrat sig och sagt sig vilja segla, då hans första impuls varit att säga nej? Han försökte tyda detta

så, att det var synd om Anders, som litat på hans hjälp. Han såg, hur vädret drog ihop sig till storm, och han visste att färden från Vinga och hem kunde blifva farlig och att det behöfdes en säker seglare.

För öfrigt skulle det sett illa ut i öbornas ögon om han visat sig ogen. Visst var det naturligt, att han skulle segla! Men innerst i hans hjärta hvad gällde dessa skäl mot ett annat han hade. Han skulle få vara tillsammans med Anna, och hon kunde icke säga, att han trugat sig på henne, utan måste tvärt om tacka honom för att han kommit.

Klockan var två, vid femtiden skulle han segla. De tre timmarne, som lågo däremellan, sökte han fördrifva på allt upptänkligt sätt, men aldrig hade tiden syntts honom så lång. Hela sista timmen använde han till att rigga sin båt, ett göra, som annars ej drog mer än fem eller tio minuter. Ändtligen kunde han kasta loss, och seglingen började.

Vädret mulnade allt mer. Tidt och ofta kommo där »kast», som tjutande drogo fram öfver vågorna. Anna, Brunning och fyrmästaren gingo spörjande på stranden.

»Nu borde Anders vara här», sade Anna.
»Jag bad honom ej komma för sent, och nog begriper han sig tillräckligt på väder för att inse, att detta ej är att leka med. Och ju längre han dröjer, desto farligare blir det.»

»Åh, så farligt är det väl ej», förmodade Brunning; men något motsvarande lugn stod visst ej att se i hans anletsdrag.

»Anna har allt rätt», sedan nu fyrmästaren, »och jag befarar, att vi få svår storm i natt. Ni stadsbor begripa er inte på slikt. Ni krypa in i edra stenhus och ge mest katten, om det stormar eller ej. Men vi, som bo här ute vid hafvet, vi känna stormen och dess föregångare, ty våra lif stå på spel, och nästan alltid ha vi vänner eller släktingar, som måste ta sig till land.»

»Jag ser ett segel», afbröt honom Anna. »Det är han! Skynda dig nu, Bengt» — så var Brunnings förnamn, — »och gör dig i ordning, ty med denna vind ha vi honom snart här.»

Därpå gingo de alla tre in i fyrmästarens beställe. När Anna en halftimme senare kom ut från farstun, var hennes första utrop, då hon igenkände seglaren:

»Det är Olle! Jag vågar inte segla med honom!»

Hon såg ängsligt på Brunning, och denne svarade med en blick på fyrmästaren.

Men denne tog saken från den muntra sidan och mente, att säkrare karl än Fiskar-Olle stod ej att få. Kanske hade Olle tyckt att Anders' båt ej var nog säker och därför erbjudit sig att fara själf.

»Gud gifve det vore så», yttrade Anna, liksom för sig själf, men Brunning, hörde det och frågade henne, om de ej kunde stanna där de voro öfver natten. Hon svarade ej härfpå, utan sprang i förväg ned till Olle, som nu lagt till och väntande satt kvar i båten.

»Hvarför kom inte Anders?» sporde hon nästan strängt, utan att säga ett hälsningsord.

»Goddag Anna», blef svaret.

»Goddag igen, men hvar är Anders?»

»Mor hans skickade honom till sta'n, och han

bad mig hämta dig. Är det så, att du försmår min hjälp, så lika godt, ty jag hittar nog vägen tillbaka ensam.»

Hon öfvervägde en stund, hvad hon skulle säga, men då hon såg, att de andra närmade sig, tycktes hon fatta ett raskt beslut. Hon gick Olle rakt in på lifvet, såg honom i ögonen och sporde:

»I hvad afsikt kommer du?»

Han sänkte ej sin blick, utan svarade småleende, att det vore ej konstigt att räkna ut. Men hon lät sig ej nöja därmed, utan sade allvarligt:

»Du var förr en hederlig karl, Olle; ja det fanns en tid, då jag hellre litade på dig än på någon annan. Men mycket har hänt sedan dess. Du är ej längre vänlig mot mig som för, och du bär ondt i skölden mot Brunning. Har du därför kommit i onda tankar, så straffe dig Gud! Våra lif äro nu i din hand.»

(Forts. nästa n:r)

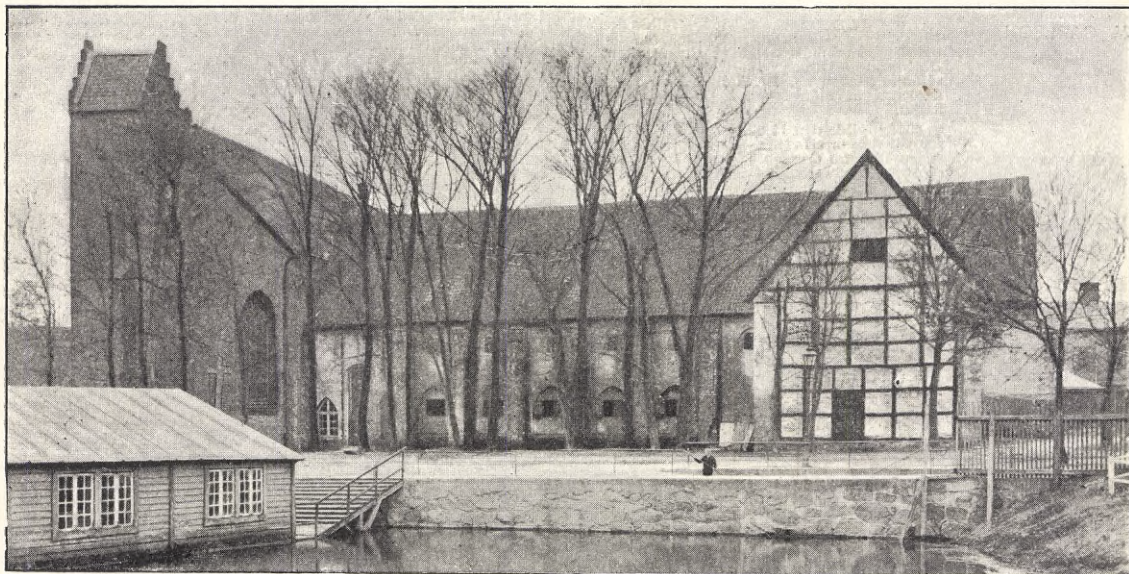
DEN STORA SILFVERTACKAN I SALA.

Vi äro i tillfälle återgifva en fotografi af den största »silfverblick», som någonsin ur en smälta erhållits vid Sala, silfververk, och som uttogs den 4 ds. Silfvertackan var öfver en meter i genomsnitt och höll icke mindre än 323 kg. i det närmaste rent silfver.

Foto. Grellstrand, Sala.

ETT HOTADT KLOSTERMINNE.

DET GAMLA GRÅBRÖDRAKLOSTRET I YSTAD, som stadens fullmäktige mot stadsinvånarnes önskan beslutit riva.

Det väcker i Ystad stor förbittring, att stadsfullmäktige beslutit riva den ännu kvarstående östra flygeln af det gamla gråmunkeklostret, och har man bedt oss återgifva dess bild i förhoppning, att därmed kunna fästa allmänhetens uppmärksamhet å den historiska gamla byggnaden, hvilket möjligen kunde bidraga till att rädda den undan förödelelsen — en önskan, som vi naturligtvis gärna tillmötesgå.

Gråbrödraklostret i Ystad stiftades år 1267 af riddaren Holinger och h ns bustru Catharina samt invigdes af biskop Olof från Reval St Nicolaus och Sita Catharina till ära. Sitt namn fick Petrikyrkan efter den helige Petrus, åt hvilken högaltaret var helgadt.

Detta klostrets byggnader, som inom sig hyste bröder af den helige Francisci orden, omslöto fordom en fyrkantig gård norr om

kyrkan. Rundt denna gård gick troligen en korsgång, att döma af de spår efter hvalf, som funnits å kyrkans norra mur. Af byggnaderna finnes ännu den östra flygeln kvar, och det är denna, som nu skall skatta åt förgängelsen. Byggnaden är uppbyggd af tegel i två våningar, stödda af stråpelare. Längsidorna brytas af blindbågar med trånga fönsteröppningar och den norra gaveln är rikt ornerad. Det inre är mestadels förstörd. Fredrik I skänkte 1532 klostret till staden att användas som hospital och kungligt härbärge. Det, som då skonades, förstördes under Gustaf III, som lät omändra det hela och inlägga ett kronbränneri i klostrets hus.

Man anser allmänt i Ystad, att den gamla klosterruinen med jämförelsevis ringa kostnad skall kunna iståndsättas och bevaras.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

JON JEPPESSON.

A. L. APELSTAM.

CHR. RAPPE.

ALB. BERGSTRÖM.

A. F. HUMMEL.

P. W. HALLSTRÖM.

W. CARLSSON.

C. O. TÖRNEBLADH.

G. LILIENROTH.

A. JOHANSON. †

H. R. S. PALMCRANTZ. †

E. NYSTRÖM. †

F. L. CARLSSON. †

H. HOLMLIN. †

NYVALDA RIKSDAGSMÄN. II.

"Novus homo" på den politiska arenan är landbrukaren *Jon Jeppson* i Asums Nörregård f. 1854, som valts af Kristianstads läns landsting. Han anses tillhöra de moderata.

En rätt egendomlig företeelse i senatorernas led blir säkerligen grosshandlaren *Anders Lorentz Apelstam* (Hallands län), hvilken under silt föregående ledamotkap af Andra kammaren tillhörde — liberala samlingspartiet samt alltså har utprägladt liberala tendenser.

Deciderad högerman är åter Kalmar läns representant godsägaren *K. W. O. 2 kl. R. N. O. L. L. t. frih. Chr. Rappe* å Strömsrum och Ryssbylund. Han är äfven ordförande i länets landsting och hushållningssällskap.

Till de moderate männen torde kunna räknas ingenjören och bruksägaren *Alb. Bergström* i Finshyttan, som nyvalts att i Första kammaren representera Värmlands län.

Kronobergs läns landsting har i första kammaren insatt verkställande direktören vid Kosta glasbruk *R. W. O. Axel Fredrik Hummel* f. 1860, och har den erfarne och dugande mannens val hälsats med bifall. Han är prononcerad högerman.

FÖDELSEDAGAR. 80 år fyllde den 4 oktober sidenfabrikören, delägaren i firman *Casparson & Schmidt*, hr *Paul W. Hallström* — broder till den aflidne tonsättaren Hallström. Hr. H. hyllades på 80-årsdagen af många gamla vänner och bekanta.

60 år fyllde den 14 oktober bankdirektören i Arbetareringens bank, grosshandlaren *Wilhelm Carlsson* i Stockholm. Svenska liförsäkringsbolagets styrelse öfverlämnade då till hr C. en smakfullt utförd adress, hvarjämte han under hela dagens lopp erhöll lyckönskningar i olika former.

80 år fyllde den 16 okt. fil. jubeldoktorn och juris kandidaten, vice häradshövding *Carl Ottomar Törnebladh* i Stockholm, hvilken på födelsedagen fick mottaga hjärtliga gratulationer af släkt och vänner.

60 år fyllde den 18 dennes chefen för Första Göta artilleriregemente *R. S. O. R. St. O. O.* öfverste *Georg Lilienroth*, hvilken i anledning af dagens betydelse uppvaktades af regementets officerskår, hvilken jämväl gaf middag för honom å Grand Hôtel i Göteborg. Den ömlyekte mannen var för öfrigt föremål för den lifligaste hyllning från när och fjärran.

DÖDSFALL. Den 30 sept. afled f. d. kronolänsmannen i Kinds härads vestra distrikt *Adam Johanson*, f. 1831. Den aflidne var en hedersman, som efterlämnar minnet af en godhjärtad, vänsäll personlighet.

Häradshövdingen i Ängermanlands melersta domsaga *Ernst August Robert Bergvall* afled i silt hem i Sollefteå den 2 oktober nära 58 år gammal. Pliktrogen, rätträdig, vänsäll och human, efterlämnar han ett aktadt minne. Han sörjes af maka, tvänne barn och en talrik vänräts.

Den 5 oktober afled å Sofiahemmet i hufvudstaden kammarherren *Rudolf Hodder Stjernswärd*, 55 år gammal. S. utnämndes 1870 till kammarjunkare, 1885 till kammarherre och 1886 till tjänstgörande kammarherre hos drottningen. Sedan 1873 ägde han Hedentorp i Kristianstads län. Den sympatiska mannen sörjes närmast af syskon.

Den 6 okt. afled i Norrköping ryttmästaren vid Smålands husarregemente *Nils Ludvig Odén* i en ålder af 52 år. I de närmastes sorg deltaga den stora kamrat- och vänräkter.

Den 7 okt. afled i hufvudstaden altviolinsten i hofkapellet *Fredrik Sören Sörensen*, något öfver 50 år gammal. S. var dansk till börd och kom vid unga år till Meissnerska kapellet i Berns. Han studerade vid musikkonservatoriet och fick sedermera anställning i hofkapellet samt var äfven lärare vid konservatoriet, hvarjämte han skrivit musikaliska uppsatser, särskildt i Post-tidningen. Den allmänt afhällne mannen sörjes närmast af maka och barn.

Den 10 okt. afled i hufvudstaden f. d. häradskrifvaren *Hampus Robert Severin Palmcrantz*, född år 1827. P. blef efter aflagda examina landtstats tjänsteman i Ellsborgs län och 1876 häradskrifvare i Kullings fögderi. Han afgick 1896 med pension. P. var en synnerligen nitisk tjänsteman och sörjes af många.

Med handlanden och skeppsredaren *Edvard Nyström*, hvilken vid endast 32 års ålder nyligen afled i Slite på Gotland, dogick en synnerligen redbar, dugande och kunskapsrik affärsman. N., som aflagt mogenhetsexamen och haft anställning å kontor i England bedref i Slite anseliga affärer både för egen räkning och som sin faders kompanjon samt var lifligt kommunalt intresserad. Fader, maka, barn och en talrik vänräts stå nu sörjande vid griften.

En af Lysekils mera bemärkta borgare grosshandlaren *Fredrik Leonard Carlsson* afled den 6 dennes 65 år gammal. Han var i många år ordförande i kommunalnämnden, samt har kraftigt bidragit till utvecklingen af det framåtstående samhälle han tillhört. Såsom affärsman var han driftig och redbar samt efterlämnar ett i allo aktadt och ärat minne.

Natten till söndagen den 29 sept. afled edamoten af Andra kammaren för Norrvikens domsaga, f. d. rektor *H. Holmlin*, 57 år gammal. Holmlin bevistade 1896 sin första riksdag och fick mandatet förnyadt för treårsperioderna 1897—99 och 1900—1902. Han slöt sig inom Andra kammaren till landmannapartiet.

E. A. R. BERGVALL. †

R. H. STJERNSWÄRD. †

N. L. ODÉN. †

F. S. SÖRENSEN. †